Powszechny

dziennik praw państwa i rządu

dla

cesarstwa austryackiego.

Część LXXVIII.

wydana i rozesłana:

w wydaniu wyłącznie niemieckiem: 26. Czerwca 1850,

w wydaniu niniejszem dwujęzykowem: 25. Listopada 1850.

244.

Cesarski patent z dnia 7. Kwietnia 1850,

którym się załatwiają przedłożenia kroacko-slawońskiego sejmu krajowego z roku 1848, i wedle tych stanowisko ustanawia, jakie królestwa Kroacyi i Slawonii włącznie z kroackiem Pobrzeżem i miastem Fiume wraz z jego okręgiem, w cesarstwie zająć mają.

My Franciszek Józef pierwszy,

z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Węgierski i Czeski, Król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Slawonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Król Jerozolimy i t. d.; Arcyksiąże Austryi; Wielki-Książe Toskany i Krakowa; Książe Lotaryngii, Solnogrodu, Styryi, Karyntyi, Krainy i Bukowiny; Wielki-Książe Siedmiogrodu; Margrabia Morawii, Książe górnego i dolnego Szląska, Modeny, Parmy, Piacency i Gwastalli, Oświecima i Zatora, Cieszyna, Fryjulu, Raguzy i Zadry; uksiążęcony Hrabia Habsburga, Tyrolu, Kiburga, Gorycyi i Gradyski, Książe Trydentu i Bryksenu; Margrabia górnej i dolnej Luzacyi i na Istryi; Hrabia Hohenembsu, Feldkirchu, Bregencu, Sonnenberga i t. d.; Pan Tryestu, Kattary i na Marchii windyjskiej; Wielki-Wojewoda województwa Serbii i t. d. i t. d.

Za pomocą Boską powiodło się, przez osobliwe poświęcenie się wiernych Naszych ludów, przez waleczność i wytrwałość wójsk Naszych, w obszernej objętości Naszego cesarstwa przywrócić spokojność, i ustalenie publicznych stosunków na podstawie porządku i legalności w ten sposób utorować, iż jesteśmy w stanie, trwale poświęcić Naszą troskliwość ukończeniu onego wielkiego, przez Opatrzność Nam poruczonego dzieła i organicznego rozwoju zagwarantowanych w konstytucyi państwa z dnia 4. Marca 1849 Naszym ludom instytucyi i wszechstronnego podwyższenia ich umysłowych i materyalnych interesów z dojrzałem rozważeniem wszystkich przytem uwzględnić się mających stosunków.

Allgemeines

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

LXXVIII. Stück.

Ausgegeben und versendet in der deutschen Allein-Ausgabe am 26. Juni 1850, in der gegenwärtigen Doppel-Ausgabe am 25. November 1850.

244.

Kaiserliches Patent vom 7. April 1850,

wodurch die Vorlagen des croatisch-slavonischen Landtages vom Jahre 1848 erlediget werden, und hiernach die Stellung festgesetzt wird, welche die Königreiche Croatien und Slavonien mit Einschluss des croatischen Küstenlandes und der Stadt Fiume sammt ihrem Gebiete im Kaiserthume einzunehmen haben.

Wir Franz Joseph der Erste,

von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich;

König von Hungarn und Böhmen, König der Lombardei und Venedigs, von Dalmatien, Croatien, Slavonien, Galizien, Lodomerien und Illirien, König von Jerusalem etc.; Erzherzog von Oesterreich; Grossherzog von Toscana und Krakau; Herzog von Lothringen, von Salzburg, Steyer, Kärnthen, Krain und der Bukowina; Grossfürst von Siebenbürgen; Markgraf von Mähren; Herzog von Ober- und Nieder-Schlesien, von Modena, Parma, Piacenza und Guastalla, von Auschwitz und Zator, von Teschen, Friaul, Ragusa und Zara; gefürsteter Graf von Habsburg, von Tirol, von Kyburg, Görz und Gradiska; Fürst von Trient und Brixen; Markgraf von Ober- und Nieder-Lausitz und in Istrien; Graf von Hohenembs, Feldkirch, Bregenz, Sonnenberg etc.; Herr von Triest, von Cattaro und auf der windischen Mark; Grosswoiwod der Woiwodschaft Serbien etc. etc.

Mit dem Beistande Gottes ist es durch die aufopferungsvolle Hingebung Unserer getreuen Völker und durch die Tapferkeit und Ausdauer Unserer Heere gelungen, in dem weiten Umfange Unseres Kaiserreiches den Frieden herzustellen, und die Befestigung der öffentlichen Zustände auf der Grundlage der Ordnung und der Gesetzlichkeit in der Art anzubahnen, dass Wir der Vollendung des grossen, Uns von der Vorsehung anvertrauten Werkes, der organischen Entwicklung der in der Reichsverfassung vom 4. März 1849 Unseren Völkern gewährten Institutionen und der allseitigen Förderung ihrer geistigen und materiellen Interessen mit reiflicher Erwägung aller dabei zu beachtenden Verhältnisse Unsere bleibende Sorgfalt zu widmen vermögen.

Naszą szczególną uwagę na królestwa Kroacyi i Slawonii zwracając, widzimy się spowodowani przedewszystkiem wziąść ze wszech stron pod rozwagę rozprawy i uchwały ich w roku 1848 zgromadzonego sejmu, które przed Nasz tron zaniesiono, i w załatwieniu takowych, bliżej oznaczyć stanowisko, jakie te kraje w Naszem państwie zająć są powołane.

Mieszkańcy Kroacyi i Slawonii, zachowali podczas owych, nieszczęścia pełnych wypadków, najnowszej przeszłości, przyrodzoną wierność dla tronu Naszego i nie tylko na swym sejmie krajowym, za najwyższe interesa państwa z wszelką determinacyą wystąpili w szranki, lecz także w prowincyonalnem i granicznem terytoryum z zupełnem poświęceniem się broń podnieśli, aby chronić i ocalić nienaruszoność państwa i prawa Naszego cesarskiego Domu, tak przeciw wewnętrznym jak zewnętrznym nieprzyjaciołom i niebezpieczeństwom. Wypełniamy miły sercu Naszemu obowiązek, oświadczając tymże narodom cesarskie Nasze dzięki za ich tak świetnie dowiedzioną wierność i przychylność, za ich odwagi pełną wytrwałość i nadzwyczajne dla dobra państwa chętnie poniesione ofiary i czyny; a niemniej też sprawiedliwe Nasze uznanie wsławionemu ich banowi, tudzież innym zasłużonym mężom, którzy w radzie i w boju, czynnie spółdziałali, za okazane męstwo, rozsądek i miłość dla ojczyzny.

Przeto też szczególnie jesteśmy zadowoleni, że wedle wniosku Naszej Rady ministrów, w położeniu się znajdujemy, załatwić przedłożenia kroacko-slawońskiego sejmu krajowego z roku 1848 w sposób, odpowiedni tak ogólnemu dobru Naszego państwa, jak też potrzebom owych królestw.

Najważniejsze owych uchwał, odnoszą się do wyrzeczonych w artykułach XI, XVII. i XX. jedności Austryi i równouprawnienia wszystkich narodowości. W myśl tychże właśnie zasad, stanowiących węgielne podstawy Naszego państwa, otrzymały też życzenia i prożby, przez kroacko-slawoński sejm krajowy, w skutek artykułu XI. we własnej reprezentacyi, Naszemu cesarskiemu zatwierdzeniu przedłożone, co do istoty rzeczy zgodne załatwienie nadaną przez Nas konstytucyą państwa.

Królestwa Kroacyi i Slawonii, włącznie kroackiego Pobrzeża z miastem Fiume wraz z jego okręgiem policzyliśmy §§ami 1. i 73. konstytucyi państwa, w zupełnej niezawisłości od Węgier, między kraje koronne Naszego cesarstwa, a tem samem więc zagwarantowaliśmy im własny, bezpośrednio ministerstwu Naszego państwa podporządkowany zarząd kraju, własne zastępstwo krajowe i na ustawieniu w równości z innemi krajami koronnemi zasadzające się uczęstnictwo w powszechnym sejmie państwa. Z temże połączone było to wyraźne woli Naszej oświadczenie, ażeby właściwe instytucye Kroacyi i Slawonii w obrębach konstytucyi państwa zachowane zostały, a lubo przy nagłej potrzebie zapewnienia jak najrychlej krajowi porządnego stanu prawnego i uregulowanego sprawowania publicznych interesów, Nasze ministeryum do prowizorycznego przeprowadzenia organicznych urządzeń i reform na podstawie §fu 87. i §. 120. konstytucyi państwa, upoważniamy, chcemy przecież, ażeby ostateczne uregulowanie tychże, wedle §§. 68 i 104, zastrzeżonem było spółdziałaniu ustawodawstwa krajowego.

Indem Wir den Königreichen Croatien und Slavonien Unsere besondere Aufmerksamkeit zuwenden, finden Wir vor Allem die Verhandlungen und Beschlüsse ihres im Jahre 1848 versammelten Landtages, welche vor Unseren Thron gebracht worden sind, einer eingreifenden Würdigung zu unterziehen, und mit der Erledigung derselben die Stellung näher zu bezeichnen, welche diese Länder in Unserem Reiche einzunehmen berufen sind.

Die Bewohner von Croatien und Slavonien haben während jener verhängnissvollen Ereignisse der jüngsten Vergangenheit Unserem Throne die angestammte Treue bewahrt, und sind nicht nur auf ihrem Landtage mit aller Entschiedenheit für die höchsten Interessen des Reiches in die Schranken getreten, sondern sie haben auch mit begeisterter Hingebung in den Provinzial- und Gränzgebieten die Waffen ergriffen, um die Integrität des Gesammtstaates und die Rechte Unseres Kaiserhauses gegen äussere und innere Feinde und Gefahren zu vertheidigen und zu schirmen. Wir erfüllen eine, Unserem Herzen wohlthuende Regentenpflicht, indem Wir diesen Völkern für ihre so glänzend bewährte Treue und Anhänglichkeit, für ihre muthvolle Ausdauer und für die ausserordentlichen zum Wohle des Reiches bereitwillig dargebrachten Opfer und Leistungen, Unseren kaiserlichen Dank, und nicht minder ihrem gefeierten Ban, so wie den übrigen verdienten Männern, die im Rathe und im Felde thätig mitwirkten, für die an den Tag gelegte Tapferkeit, Einsicht und Vaterlandsliebe Unsere gerechte Anerkennung aussprechen.

Es gereicht Uns daher auch zur besonderen Befriedigung, dass Wir nach dem Antrage Unseres Ministerrathes in der Lage sind, die Vorlagen des croatisch-slavonischen Landtages vom Jahre 1848 in einer dem Gesammtwohle Unseres Reiches, wie den Bedürfnissen jener Königreiche entsprechenden Weise zu erledigen.

Die wichtigsten jener Beschlüsse beziehen sich auf die in den Artikeln XI, XVII und XX ausgesprochenen Grundsätze der Einheit Oesterreichs und der Gleichberechtigung aller Nationalitäten. Im Sinne eben dieser, die Grundpfeiler Unseres Reiches bildenden Principien haben auch die Wünsche und Bitten, welche von dem croatisch-slavonischen Landtage zufolge des XI. Artikels in einer besonderen Repräsentation Unserer landesherrlichen Genehmigung unterbreitet worden sind, durch die von Uns verliehene Reichsverfassung eine im Wesentlichen zustimmende Erledigung erhalten.

Die Königreiche Croatien und Slavonien mit Einschluss des croatischen Küstenlandes und der Stadt Fiume sammt ihrem Gebiete haben Wir durch die §§. 1 und 73 der Reichsverfassung in völliger Unabhängigkeit von Ungarn unter die Kronländer unseres Kaiserreiches eingereiht, und ihnen eben dadurch eine eigene, unmittelbar Unserem Reichsministerium untergeordnete Landesverwaltung, ihre eigene Landesvertretung und die auf der Gleichstellung mit den übrigen Kronländern beruhende Theilnahme an dem allgemeinen Reichstage gewährleistet. Damit wurde Unsere ausdrückliche Willenserklärung verbunden, dass die eigenthümlichen Institutionen von Croatien und Slavonien innerhalb der Gränzen der Reichsverfassung aufrecht erhalten werden, und wenn Wir auch bei dem dringenden Bedürfnisse, dem Lande baldmöglichst einen geordneten Rechtszustand und eine geregelte Besorgung der öffentlichen Angelegenheiten zu gewähren, Unser Ministerium zur provisorischen Durchführung organischer Einrichtungen und Reformen im Grunde der im §. 87 und 120 der Reichsverfassung ermächtigen; so wollen Wir doch die definitive Regelung derselben nach den §§. 68 und 104 der Mitwirkung der Landesgesetzgebung vorbehalten haben.

Co się tycze nadzwyczajnych środków administracyjnych, pod naciskiem ówczasowych okoliczności z zastrzeżeniem Naszego zatwierdzenia, zaprowadzonych w artykułach sejmu krajowego XI, XVIII. i XXI, przy przywróceniu uporządkowanych stosunków, powód dalszego ich trwania odpada, zaczem na przyszłość, co się tycze wzajemnego stosunku i zakresu działania organów władzy wykonawczej, za prawidło uważać się winny postanowienia konstytucyi państwa, a mianowicie wyrzeczone w rozdziale X. tejże zasady, w obrębach których także starodawną godność i powagę bana Kroacyi i Slawonii, we wszelkich sprawach kraju, w myśl §. 73 konstytucyi państwa, utrzymać chcemy.

Rozporządzając, żeby w Kroacyi i Slawonii także i nadal język narodowy jako język urzędowy u tamecznych władz krajowych zachowanym był, musimy zarazem także wyrazić to życzenie i spodziewamy się tegoż po zdrowym sposobie myślenia Naszych wiernych Kroatów i Slawonów, ażeby w styczności urzędowej tamecznych władz krajowych z władzami w innych krajach koronnych i z władzą centralną, każdego czasu używano sposobu, potrzebom publicznej służby odpowiedniego.

Stanowisko i urządzenie województwa Serbii, o którem mowa w artykułach VII, XI i XVIV, protokołu sejmu krajowego, zgodnie z §. 72. konstytucyi państwa, Naszym patentem z dnia 18. Listopada 1849 prowizorycznie ustanowiono, a ostateczne uregulowanie jego stosunków, a mianowicie uchwały względem połączenia tego terytoryum z innym jakim krajem koronnym, drodze konstytucyjnej zastrzeżono.

Instytut Pogranicza wojskowego, utrzymany jest konstytucyą państwa w obrębach swej dawnej terytoryalnej rozciągłości, a zastrzegamy sobie, uregulować go jak najrychlej w miarę §^fu 75. konstytucyi państwa i Naszego własnoręcznego biletu z dnia 31. Marca 1849 osobnym statutem w ten sposób, iż kroacko-slawońskie wojskowe Pogranicze, tak jak dotychczas w związku z swoim pierwotnym krajem pozostać i razem jedno terytoryum, wszakże z oddzielnym prowincyonalnym i wojskowym zarządem i z oddzielnem zastępstwem stanowić ma.

Co się tycze połączenia Dalmacyi do królestw Kroacyi i Slawonii i co do warunków tegoż się tyczących, jest to Naszą wolą, ażeby się o tem wedle §. 73 konstytucyi państwa między posłami Dalmacyi i kongregacyą krajową Kroacyi i Slawonii, za pośrednictwem wykonawczej władzy państwa, rozprawa odbyła, a rezultat do Naszej cesarskiej sankcyi przedłożono.

Co się tycze zawartych w artykułach XXVII, XXVIII. i XXX wniosków względem stosunków urbaryalnych i służebniczych, zastrzegamy sobie, wydać ku załatwieniu takowych, osobne rozporządzenia.

Postanowienia o cenach i obrocie handlowym soli, we własnem wyjdą rozporządzeniu.

Powszechny obowiązek podatkowania, w XXIX. artykule sejmu krajowego wyrzeczony, odpowiada zawartej w konstytucyi zasadzie równego rozkładu publicznych ciężarów na wszystkich obywateli państwa; czemu już wydanym dla Kroacyi i Slawonii patentem podatkowym z dnia 31. Października 1849 zadosyć uczyniliśmy.

Für die mit dem Vorbehalte Unserer Genehmigung in den Landtagsartikeln XI, XVIII und XXI unter dem Drange der damaligen Zeitumstände eingeleiteten ausserordentlichen Verwaltungsmassregeln entfällt mit der Rückkehr geordneter Verhältnisse der Grund ihrer Fortdauer, und es sind fernerhin für das Wechselverhältniss und den Wirkungskreis der Organe der vollziehenden Gewalt die Bestimmungen der Reichsverfassung und namentlich die im X. Abschnitte derselben ausgesprochenen Grundsätze als massgebend anzusehen, innerhalb deren Wir auch die altherkömmliche Würde und Auctorität des Banus von Croatien und Slavonien in allen Angelegenheiten des Landes im Sinne des §. 73 der Reichsverfassung aufrecht erhalten wollen.

Indem Wir verordnen, dass in Croatien und Slavonien auch fernerhin die Nationalsprache als die Geschäftssprache bei den dortigen Landesbehörden zu gelten habe, müssen Wir zugleich auch wünschen, und versehen Uns dessen von dem gesunden Sinne Unserer treuen Croaten und Slavonier, dass der Geschäftsverkehr der dortigen Landesbehörden mit den Behörden in den übrigen Kronländern und der Centralgewalt jederzeit auf eine den Bedürfnissen des öffentlichen Dienstes entsprechende Weise stattfinde.

Die Stellung und Einrichtung der Woiwodschaft Serbien, von welcher die Artikel VII, XI und XXIV des Landtagsprotokolls handeln, wurde in Uebereinstimmung mit dem §. 72 der Reichsverfassung in Unserem Patente vom 18. November 1849 provisorisch festgestellt, und die definitive Regelung ihrer Verhältnisse und namentlich die Schlussfassung über die Vereinigung dieses Gebietes mit einem anderen Kronlande dem verfassungsmässigen Wege vorbehalten.

Das Institut der Militärgränze ist innerhalb seiner dermaligen territorialen Ausdehnung durch die Reichsverfassung aufrecht erhalten, und Wir behalten Uns vor, dasselbe nach Massgabe des §. 75 der Reichsverfassung und Unseres Handschreibens vom 31. März 1849 durch ein besonderes Statut demnächst in der Art zu regeln, dass das croatisch-slavonische Militär-Gränzgebiet wie bisher im Verbande mit seinem Stammlande Croatien und Slavonien zu bleiben und vereint Ein Territorialgebiet, jedoch mit gesonderter Provinzial- und Militärverwaltung und mit gesonderter Vertretung zu bilden habe.

Ueber den Anschluss Dalmatiens an die Königreiche Croatien und Slavonien und über die Bedingungen desselben wollen Wir, dass dem §. 73 der Reichsverfassung zufolge, von den Abgeordneten Dalmatiens und von der Landescongregation von Croatien und Slavonien unter Vermittlung der vollziehenden Reichsgewalt verhandelt und das Ergebniss Unserer kaiserlichen Sanction unterzogen werde.

Was die, Artikel XXVII, XXVIII und XXX enthaltenen Anträge bezüglich der Urbarial- und Servituts-Verhältnisse betrifft, so behalten Wir Uns vor, die Erledigung darüber in besonderen Verordnungen zu erlassen.

Die Bestimmungen über die Preise und den Verkehr des Salzes werden mittelst einer eigenen Verfügung erfolgen.

Die im Landtagsartikel XXIX ausgesprochene allgemeine Steuerpflichtigkeit entspricht dem in der Verfassung enthaltenen Grundsatze der gleichmässigen Vertheilung der öffentlichen Lasten auf alle Reichsbürger, und Wir haben demselben bereits in dem für Croatien und Slavonien erlassenen Steuerpatente vom 31. October 1849 Folge gegeben.

O innych artykułach protokołu sejmu krajowego, nie widzimy potrzeby, wyraźną robić wzmiankę, zawierają one bowiem albo historyczne tylko data i przechodnie postanowienia, albo też dotyczą przedmiotów, które częścią urzeczywistnione zostaną w organicznym rozwoju konstytucyi państwa, częścią też, zasadzając się na potrzebie ówczesnego stanu rzeczy, w stosunkach obecnie już zmienionych, praktycznego znaczenia nie mają.

Zarazem ogłaszamy zebrany w roku 1848 kroacko-slawoński sejm krajowy wraz z ustanowionemi przez niegoż komisyami, za rozwiązany, i zastrzegamy Sobie zwołać nowy sejm krajowy, wedle ustawy wyborczej, jak najrychlej wydać się mającej.

Przekazujemy nareszcie Naszym miłym i wiernym mieszkańcom królestw Kroacyi i Slawonii, Nasze cesarskie pozdrowienie i odnowione zapewnienie ich o Naszej przychylności i łasce.

Dano w Naszem cesarskiem głównem i stołecznem mieście Wiedniu, dnia siódmego miesiąca Kwietnia w roku tysiąc ośmset pięćdziesiątym, Naszego panowania drugim.

Franciszek Józef.

Schwarzenberg. Krauss. Bach. Schmerling. Gyulai. Bruck. Thinnfeld. Thun. Kulmer.

245.

Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z d. 12. Czerw. 1850,

dotyczące organizacyi politycznych władz administracyjnych w królestwie Kroacyi i Slawonii.

Stosownie do Najwyższej uchwały z dnia 7. Kwietnia 1850 wydają i do powszechnej wiadomości podają się następujące postanowienia o urządzeniu politycznego zarządu w kraju koronnym Kroacyi i Slawonii.

I. Na czele zarządu królestw Kroacyi i Slawonii stoi Ban. Pod jego prezydencyą i kierownictwem, składa się rząd banalny z jednego radcy banalnego klasy pierwszej, który nosić ma tytuł Wice-Bana z dwóch radców banalnych klasy drugiej, z trzech koncepistów banalnych, z jednego ekspedytora i jednego translatora.

II. Pod względem politycznego zarządu, dzieli się Kroacya na żupaństwa: Zagrzebia, Waradyna, Kreutz i Fiume; a Slawonia na żupaństwa Essek i Pożega.

Władze komitatowe tworzą się pod prezydencyą i kierownictwem nadispanów z przydanych im radców komitatowych, koncepistów komitatowych i ekspedytorów.

Władze komitatowe bezpośrednio rządowi banalnemu są podporządkowane.

III. Najniższy podział kraju pod względem polityczno-administracyjnym stanowią powiaty.

Die übrigen Artikel des Landtagsprotokolls finden Wir nicht ausdrücklich zu erwähnen, weil sie entweder nur geschichtliche Thatsachen und vorübergehende Bestimmungen enthalten, oder Gegenstände betreffen, die theils mit der organischen Entwicklung der Reichsverfassung verwirklicht werden, theils auf das Bedürfniss der damaligen Sachlage gerechnet, unter den gegenwärtig geänderten Verhältnissen der praktischen Bedeutung entbehren.

Zugleich erklären Wir den im Jahre 1848 versammelt gewesenen croatisch-slavonischen Landtag nebst den von denselben eingesetzten Commissionen für aufgelöst, und behalten Uns vor, nach einer demnächst zu erlassenden provisorischen Wahlordnung den neuen Landtag einzuberufen.

Wir entbieten schliesslich Unseren lieben und getreuen Bewohnern der Königreiche Croatien und Slavonien Unseren kaiserlichen Gruss, und die erneuerte Versicherung Unserer Huld und Gnade.

So gegeben in Unserer kaiserlichen Haupt- und Residenzstadt Wien, am siebenten April im Jahre Eintausend achthundert und fünfzig, Unserer Reiche im zweiten.

Franz Joseph.

Schwarzenberg. Krauss. Bach. Schmerling. Gyulai. Bruck. Thinnfeld. Thun. Kulmer.

245.

Verordnung des Ministeriums des Innern vom 12. Juni 1850,

betreffend die Organisirung der politischen Verwaltungsbehörden im Königreiche Croatien und Slavonien.

In Gemässheit der Allerhöchsten Entschliessung vom 7. April 1850 werden nachstehende Bestimmungen über die Einrichtung der politischen Verwaltung in dem Kronlande Croatien und Slavonien erlassen und zur allgemeinen Kenntniss gebracht.

I. An der Spitze der Verwaltung der Königreiche Croatien und Slavonien steht der Banus. Unter dessen Vorsitz und Leitung besteht die Banalregierung aus einem Banalrathe erster Classe, der den Titel eines Vice-Ban zu führen hat, aus zwei Banalräthen zweiter Classe, aus drei Banalconcipisten, einem Expeditor und einem Translator.

II. Behufs der politischen Verwaltung wird Croatien in die Gespanschaften von Agram, Warasdin, Kreuz und Fiume; und Slavonien in die Gespanschaften von Essegg und Pozega getheilt.

Die Comitatsbehörden werden gebildet unter dem Vorsitze und der Leitung der Obergespäne von den ihnen beigegebenen Comitatsräthen, Comitats-Concipisten und Expeditoren.

Die Comitatsbehörden sind unmittelbar der Banalregierung untergeordnet.

III. Die unterste Eintheilung des Landes in politisch-administrativer Beziehung bilden die Bezirke.

Żupaństwo Zagrzebskie dzieli się na sześć powiatów, z miejscami głównemi Zagrzeb, Samobor, St. Ivan, Sissek, Jaska i Karlstadt.

Powiat Zagrzebski obejmuje powiatowe sądy Zagrzebia, Stubica i Berdovec.

Powiat Samoborski obejmuje sądy Samobor i Brezovica; powiat St. Ivanski sądy St. Ivan i Dugasela; powiat Sissecki sądy Sissek, Gorica, Pokupsko i Topolovec; powiat Jaskajski sądy Jaska, Krašič i Kupčina, a powiat Karlsztadzki sądy Karlstadt i Bosiljevo.

Żupaństwo Fiumeskie, dzieli się na dwa powiaty z miejscami głównemi Buccari i Delnice.

Powiat Buccari obejmuje okręgi powiatowych sądów Fiume, Buccari i Cirkwenica; powiat Delnice okręgi sądow Bred, Merkopail i Cubar.

Żupaństwo Waradyńskie, do którego należy także wyspa rz. Mur, z wyjątkiem gminy Legradzkiej komitatowi Kreuz wcielonej, dzieli się na cztery powiaty z miejscami głównemi Warasdyn, Klanjec, Krapina i Csakaturn.

Powiat Warasdynski obejmuje okręgi sądowe Warasdyn, Lepoglava, Vinica i Toplica; powiat Klanjec sądy Klanjec i Pregrada; powiat Krapina sądy Krapina i Zlatar, a powiat Csakaturn sądy Csakaturn, Stridovo i Prelok.

Żupaństwo Kreuz dzieli się na dwa powiaty z miejscami głównemi Kreuz i Kopreinitz.

Powiat Kreuz obejmuje okręgi sądowe Kreuz, Neumarhof, Verbovec, Poljana, Osekow, a powiat Kopreinitz okręgi sądów Kopreinitz i Ludbreg.

Żupaństwo Pożegańskie dzieli się na dwa powiaty z głównemi miejscami Pożeg i Pakrac.

Powiat Pożeg obejmuje sądy Pożeg, Pleternica i Bekteż; a powiat Pakrac sądy Pakrac, Kutina i Daruvar.

Żupaństwo Essek z przydzieloną z komitatu Syrmijskiego niejaką częścią okręgu, dzieli się na cztery powiaty z głównemi miejscami Essek, Veröcze, Diakovar i Vukovar.

Powiat Essek obejmuje okręgi sądów powiatowych Essek, Valpo i Sokac Miholac; powiat Veröcze sądy Veröcze, Vučin; Slatina i Orahovica; powiat Diakovar sądy Diakovar i Nasice, a powiat Vukovar sądy Vukovar i Tovarnik.

IV. Zarządem politycznych powiatów, kierują i zawiadują vice-żupanowie z przydanymi im koncepistami powiatowymi i ekspedytorami.

Władze powiatowe są bezpośrednio władzom komitatowym podporządkowane, i stanowią w swym administracyjnym okręgu pierwszą instancyę w sprawach politycznych.

V. Rządowi banalnemu, władzom komitatowym i powiatowym, przydaje się potrzebne służalstwo, tudzież wyznacza się na wynagrodzenie kosztów za podróże urzędowe w okręgu administracyjnym pauszale podróżne, a nakoniec na załatwienie interesów manipulacyjnych i pisarskich, o ile nie zaradzono potrzebie przez przydzielenie znajdujących się sił roboczych, jakoteż na potrzeby kancelaryjne pauszale kancelaryjne.

Die Agramer Gespanschaft theilt sich in sechs Bezirke mit den Hauptorten Agram, Samobor, St. Ivan, Sissek, Jaska und Karlstadt.

Der Agramer Bezirk umfasst die Bezirksgerichte von Agram, Stubica und Berdovec.

Der Samoborer Bezirk die Gerichte von Samobor und Brezovica; der St. Ivaner Bezirk die Gerichte von St. Ivan und Dugasela; der Sisseker Bezirk die Gerichte von Sissek, Gorica, Pokupsko und Topolovec; der Jaskaer Bezirk die Gerichte von Jaska, Krasic und Kupcina, und der Karlstädter Bezirk die Gerichte von Karlstadt und Bosiljevo.

Die Fiumer Gespanschaft theilt sich in zwei Bezirke mit den Hauptorten Buccari und Delnice.

Der Bezirk von Buccari umfasst die Bezirksgerichtssprengel von Fiume, Buccari und Cirkvenica; der von Delnice die Gerichtssprengel von Brod, Merkopail und Cubar.

Die Warasdiner Gespanschaft, zu welcher auch die Murinsel gehört, mit Ausnahme der dem Kreuzer Comitate einverleibten Legrader Gemeinde; theilt sich in vier Bezirke mit den Hauptorten Warasdin, Klanjec, Krapina und Csakaturn.

Der Warasdiner Bezirk umfasst die Gerichtssprengel von Warasdin, Lepoglava, Vinica und Toplica; der Bezirk von Klanjec die Gerichte von Klanjec und Pregrada; der Bezirk von Krapina die Gerichte von Krapina und Zlatar, und der Bezirk von Csakaturn die Gerichte von Csakaturn, Siridovo und Prelok.

Die Kreuzer Gespanschaft theilt sich in zwei Bezirke mit den Hauptorten Kreuz und Kopreinitz.

Der Bezirk von Kreuz umfasst die Gerichtssprengel von Kreuz, Neumarhof, Verbovec Poljana, Osekovo, und der Bezirk von Kopreinitz die Gerichtssprengel von Kopreinitz und Ludbreg.

Die Pozeganer Gespanschaft theilt sich in zwei Bezirke mit den Hauptorten Pozeg und Pakrac.

Der Bezirk von Pozeg umfasst die Gerichte von Pozeg, Pleternica und Bektez; und der Bezirk von Pakrac, die Gerichte von Pakrac Kutina und Daruvar.

Die Essegger Gespanschaft mit dem aus dem Syrmier Comitate zugewiesenen Gebietstheile wird in vier Bezirke mit den Hauptorten Essegg, Veröcze, Diakovar und Vucovar getheilt.

Der Essegger Bezirk umfasst die Bezirksgerichtssprengel von Essegg, Valpo und Sokac Miholac; der Veröczer Bezirk die Gerichte von Veröcze, Vucin, Slatina und Orahovica; der Diakovarer Bezirk die Gerichte von Diakovar und Nasice, und der Vukovarer Bezirk die Gerichte von Vukovar und Tovarnik.

IV. Die Verwaltung der politischen Bezirke leiten und besorgen die Vice-Gespäne mit den ihnen beigegebenen Bezirksconcipisten und Expeditoren.

Die Bezirksbehörden sind unmittelbar den Comitatsbehörden untergeordnet, und bilden für ihr Verwaltungsgebiet die erste Instanz in politischen Geschäftsangelegenheiten.

V. Der Banalregierung, den Comitats- und Bezirksbehörden wird die nöthige Dienerschaft beigegeben, dann als Vergütung für ämtliche Reisen innerhalb des Verwaltungsgebietes ein Reisepauschale, und endlich für die Besorgung der Manipulations- und Schreibgeschäfte, in soweit nicht durch Zuweisung von vorhandenen Arbeitskräften gesorgt wird, und für die Kanzlei-Erfordernisse ein Kanzleipauschale angewiesen.

VI. Rząd banalny, władze komitatowe i powiatowe, ściśle i spiesznie rozporządzenia i zlecenia władz przełożonych wykonywać mają.

Przełożeni tych władz są za cały tok urzędowania odpowiedzialni, oni mają przez częste podróże przekonać się o stanie i porządnej administracyi powierzonego sobie okręgu rządowego; i do swych przełożonych relacye zdawać o wszystkich ważniejszych wypadkach.

Podrzędne personale urzędowe, nad którem im przysłuża prawna władza dyscyplinarna, jak najściślej jest obowiązane, punktualnie i bezzwłocznie służbowe zarządzenia i zlecenia wykonywać i przekazane sobie interesa, wedle wskazania przełożonych urzędu, sprawować.

VII. W razie przeszkody, dopóki nie nastąpi inne jakie ze strony wyższej władzy rozporządzenie, zastępuje miejsce bana wice-ban, miejsce nadispana radca komitatowy, miejsce wice-ispana koncepista rangą najpierwszy, w siedlisku urzędu się znajdujący.

VIII. Polityczna administracya należy przedewszystkiem do zakresu ministerstwa spraw wewnętrznych.

Zakres działania politycznych organów, obejmuje wszelkie do zakresu działań ministerstwa spraw wewnętrznych odnoszące się sprawy. W gałęziach do zakresu działania innych ministerstw należących, mają polityczne organa o tyle brać udział i spółdziałać, o ile to z ogólnago obowiązku względem obwieszczania i wykonywania prawnych rozporządzeń, tudzież względem utrzymania publicznego porządku, spokojności i bezpieczeństwa wypływa, albo o ile to na nich jest włożone lub im przyznane osobnemi zleceniami lub instrukcyami przez dotyczące ministerya zgodnie z ministeryum spraw wewnętrznych.

IX. Organa politycznej administracyi mają przy swem urzędowaniu zachowywać ustawy i rozporządzenia, które względem przedmiotów administracyjnych, ich kompetencyi przekazanych istnieją, o ile nie są zmienione konstytucyą państwa, nowszemi ustawami, albo niniejszemi normami organizacyjnemi, a to dopóty, dopóki im nie będą przepisane inne prawne rozporządzenia.

X. Przeprowadzenie organizacyi politycznej administracyi w Kroacyii Slawonii i ustanowienie nowych władz tamże, poleca się osobnej, ministerstwu spraw wewnętrznych bezpośrednio podrzędnej i pod przewodnictwem Bana złożonej komisyi organizacyjnej.

Bach m. p.

VI. Die Banalregierung, die Comitats- und Bezirksbehörden haben die Anordnungen und Aufträge der vorgesetzten Stellen genau und schleunig zu vollziehen.

Die Vorsteher dieser Behörden sind für die gesammte Geschäftsführung verantwortlich, haben durch wiederholte Bereisungen sich von dem Zustande und der geregelten Verwaltung des ihnen anvertrauten Amtsgebietes zu überzeugen, und über alle wichtigeren Vorkommnisse an ihre Vorgesetzten Bericht zu erstatten.

Das unterstehende Amtspersonale, worüber ihnen die gesetzliche Disciplinargewalt zusteht, ist strengstens verpflichtet, die dienstlichen Anordnungen und Aufträge pünctlich und ungesäumt zu vollziehen, und die ihnen anvertrauten Geschäfte nach der Andeutung der Amtsvorsteher zu behandeln.

VII. In Verhinderungsfällen wird, in solange nicht von der höheren Behörde eine andere Verfügung erfolgt, die Stelle des Banus von dem Vice-Ban, die Stelle des Obergespans von dem Comitatsrathe, die Stelle des Vicegespans von dem im Range ersten im Amtssitze befindlichen Concipisten versehen.

VIII. Die politische Administration gehört zu oberst in den Bereich des Ministeriums des Innern.

Der Wirkungskreis der politischen Organe umfasst alle Angelegenheiten, welche in den Geschäftsbereich des Ministeriums des Innern einschlagen. In den zum Wirkungskreise anderer Ministerien gehörigen Zweigen des öffentlichen Dienstes haben die politischen Organe in soweit einzuschreiten und mitzuwirken, als es ihre allgemeine Verpflichtung für die Kundmachung und Vollziehung der gesetzlichen Anordnungen und für die Aufrechthaltung der öffentlichen Ordnung, Ruhe und Sicherheit mit sich bringt, oder ihnen von den betreffenden Ministerien, im Einvernehmen mit dem Ministerium des Innern, durch besondere Weisungen oder Instructionen auferlegt oder zugestanden wird.

IX. Die Organe der politischen Verwaltung haben bei ihrer Geschäftsführung die Gesetze und Verordnungen, welche hinsichtlich der ihrer Competenz zugewiesenen Verwaltungsgegenstände bestehen, in soweit sie nicht durch die Reichsverfassung, durch neuere Gesetze, oder durch diese Organisirungsnormen abgeändert sind, und in solange zu beobachten, bis ihnen andere gesetzliche Anordnungen vorgezeichnet werden.

X. Die Durchführung der Organisation der politischen Verwaltung in Croatien und Slavonien, und die Einsetzung der neuen Behörden daselbst, wird einer besonderen, dem Ministerium des Innern unmittelbar unterstehenden und unter dem Vorsitze des Banus zusammengesetzten Organisirungscommission anvertraut.

Bach *m. p.*

Dziennik praw państwa i rządu

dla

cesarstwa austryackiego.

Część LXXIX.

wydana i rozesłana

w wydaniu ... dnia 27. Czerwca 1850.

w wydaniu ... 9. Sierpnia 1851.

296.

TRAKTAT RZĄDOWY

zawarty między Austryą i Toskaną względem zaopatrzenia austryackich wojsk posiłkowych na ziemi Toskańskiej.

Zawarty we Florencyi dnia 22. Kwietnia 1850 ... [illegible]

TEXTE FRANÇAIS.

Son Altesse Impériale et Royale l'Archiduc d'Autriche, Grand-duc de Toscane, ayant, par suite des révolutions politiques qui ont bouleversé enfin l'Italie, témoigné le désir de garder dans le Grand-duché un corps de troupes autrichiennes jusqu'à ce que le rétablissement complet et la consolidation de la tranquillité et de l'ordre, et Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, ayant, conformément à ce désir, consenti à mettre une partie de Ses troupes à la disposition de Son Auguste parent et allié, aussi longtemps que cela sera nécessaire pour atteindre le but ci-dessus mentionné, Sa Majesté l'Empereur d'Autriche et Son Altesse Impériale et Royale le Grand-duc de Toscane sont convenus de conclure à ce sujet un traité spécial.

A cet effet Elles ont nommé Leurs Plénipotentiaires:

TEKST POLSKI.

Gdy Jego C. K. Wysokość Arcyksiążę Austryacki, Wielki-Książę Toskański, w skutek zaburzeń politycznych, które w ostatnim czasie wstrząsnęły Włochy, oświadczył, iż pragnie utrzymać w Wielkiem Księstwie korpus wojska austryackiego aż do chwili, w której spokój i porządek przywrócony i utwierdzony zostanie, a Najjaśniejszy Pan i Cesarz Austryi stosownie do swego życzenia, oświadczył stawić do dyspozycyi Swego Najjaśniejszego krewnego i sprzymierzeńca część wojska Swego na tak długo, jak tego potrzeba będzie do osiągnienia powyższego celu, przeto Najjaśniejszy Cesarz Austryi i Jego c. k. Wysokość Wielki-Książę Toskański postanowili spólnie zawrzeć w tym przedmiocie traktat osobny.

W tym celu mianowali pełnomocnikami Swymi, jako to: